

Leve de monogamie!

Het is al langer bekend dat ook niet-christenen zich zorgen maken over de seksualisering in onze maatschappij. Maar psychiater Bram Bakker gaat nog een stapje verder. **In zijn boeiende boek 'Over seks gesproken' houdt hij een ogenschijnlijk ouderwets pleidooi voor monogamie.**

'Hoe komt het dat de relatie die we het meest ambiëren, de stabiele, monogame relatie met liefdevolle, warme en gepassioneerde seks, zo moeilijk realiseerbaar is?' Het is slechts een van de prikkelende vragen die Bram Bakker in zijn boek stelt. De monogame relatie is volgens de psychiater het beste model om je als mens te ontwikkelen. In het ontkoppelen van seks en liefde gelooft hij dan ook niet. Net als dichter-theoloog Willem Barnard (1920-2010), die

in 1945 schreef: 'Ons lichaam is onszelf, ons lichaam is geen *het*. Wie het seksuele genot losweekt van de menselijke relatie, verlaagt de ander en zichzelf tot een *het*.' Bram Bakker signaleert dat de bereidheid en het vermogen om met je partner over seks te praten afneemt. Intussen lijkt de drempel om vreemd te gaan steeds lager te worden en blijft de populariteit van seks als consumptieartikel flink stijgen. Deze factoren staan haaks op het bereiken van die

eigenlijk zo gewenste, liefdevolle monogame relatie. Overigens redeneert Bakker niet vanuit een christelijke levensovertuiging. Vreemdgaan vindt hij in moreel opzicht niet verkeerd. En de aantrekkelijkheid van monogamie verklaart Bakker als een 'evolutionair bepaalde strategie', niet als Gods scheppingsorde. Ook gebruikt hij nogal expliciete voorbeelden om zijn betoog te verduidelijken. Dit neemt niet weg dat hij – ook voor christenen –

Waarom is de relatie die we het meest ambiëren zo moeilijk te realiseren?

zeer waardevolle dingen schrijft. Praten over seks is nu niet bepaald iets waar veel christenen in uitblinken. En problemen rondom seksualiteit zijn er onder christenen genoeg.

Gratis internetporno

De psychiater ziet dat monogamie vooral wordt bedreigd door de ruime beschikbaarheid aan gratis internetporno. Jongeren hebben geen idee meer wat 'normale' seks is en raken makkelijk verslaafd aan deze surrogaatseks. Deze groep was voor hem zelfs de directe aanleiding tot het schrijven van dit boek. Hij constateert dat het aantal seksverslaafden groeit en waarschuwt voor de 'potentieel gevaarlijke' situatie van miljoenen mannen die op internet onbeperkt porno tot zich kunnen nemen. In combinatie met verslavingsgevoeligheid heeft dit desastreuze gevolgen.

De grote populariteit van porno – en de daarmee samenhangende ont koppeling van seks en liefde – creëert niet alleen een voedingsbodem voor seksverslaving, maar verwoest dus ook relaties. Bakker hekelt daarom de enorme gerichtheid op het eigen genot en de opvatting dat seks een 'lekkere snack is die je af en toe moet scoren'.

Porno verwoest duurzame relaties

Eerlijk gesprek

De oplossing voor deze seksuele ontwrichting? Volgens de psychiater moeten we die zoeken in een openhartig gesprek met elkaar. Een eerlijk gesprek tussen partners, met naasten en eventueel met hulpverleners. Door met je partner te praten over seksualiteit, voorkom je volgens de auteur 'dat seks een sleur wordt of dat onuitgesproken verwachtingen en verwijten de sfeer gaan bepalen'. Wat mij betreft voegen we 'kerken' toe aan dit rijtje gesprekspartners. Door het onvermogen

om ook daar over seks te spreken, zoeken veel christenen de oplossing voor hun seksuele frustratie in de verkeerde richting. Is het pastoraat in onze gemeenten bekwaam en getraind, bijvoorbeeld om onderwerpen als seksverslaving en homoseksualiteit te bespreken? Is er voldoende oog en hulp voor echtparen met relatieproblemen?

De oplossing ligt in een eerlijk gesprek

Uit een cijferanalyse van het CBS blijkt dat de kans dat een huwelijk voortijdig strandt in 2010 is opgelopen tot 36,2 procent. Christenen vormen hierop, ondanks kennis van de juiste moraal, geen uitzondering.

'Lijden stopt niet door te scheiden', aldus Bram Bakker. De meest gemaakte denkfout is volgens hem namelijk dat 'mensen denken dat ze na een scheiding weer met een schone lei kunnen beginnen en dat er in een volgende relatie weer nieuwe kansen liggen'. Maar, waarschuwt Bakker terecht, je neemt jezelf – met al je onhebbelijkheden – gewoon weer mee de nieuwe relatie in. Met scheiden los je ten diepste niets op, maar ga je de problemen uit de weg.

Naamloze vleesobjecten

Op het moment van schrijven van dit artikel wordt er in *De Volkskrant* hevig gediscussieerd over liefde en seksualiteit. De Amerikaanse auteur David P. Goldman betoogt dat vrouwen uiteindelijk een hekel krijgen aan seks, omdat ze voortdurend als seksobject worden neergezet. 'Net als de Japanse vrouwen, zullen Amerikaanse vrouwen steeds minder aan seks gaan doen en steeds meer chocola gaan eten. Alle tekenen wijzen erop.' Zo ver gaat Bram Bakker niet, hoewel hij in een reactie op het artikel van Goldman schrijft dat steeds meer vrouwen klagen dat

ze geen contact krijgen met hun partner tijdens het vrijen. 'Het lijkt wel porno, wat mijn vriend met me wil doen', aldus een verontruste patiënte van Bakker. Ook publiciste Lisette Thooft bepleit in *De Volkskrant* dat seks weer gekoppeld moet worden aan liefde en intimiteit: 'Wat we op school moeten leren aan jongeren is dat er niets zo griezelig en dus dapper is als seks hebben met iemand op wie je stapelgek bent. (...) En dat seks en liefde de spannendste combinatie is van allemaal.' Volgens Thooft is dat spannender dan seks met 'naamloze vleesobjecten'.

Seks en liefde is een spannende combinatie

Valt het tij te keren? Of is het 'too little, too late'? Met 'Over seks gesproken' doet Bram Bakker in ieder geval een dappere poging. Toch raad ik christenen vooral aan het pleidooi van Jezus Christus voor monogamie ter harte te nemen: 'Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten, en die twee zullen tot één vlees zijn, zodat zij niet meer twee zijn, maar één vlees. Dus, wat God samengevoegd heeft, laat de mens dat niet scheiden' (Mat. 19:5-6). En wat overspel betreft? Geen compromis. 'U hebt gehoord dat tegen het voorgeslacht gezegd is: U zult geen overspel plegen. Maar Ik zeg u dat al wie naar een vrouw kijkt om haar te begeren, in zijn hart al overspel met haar gepleegd heeft' (Mat. 5:27-28). ◻

Lana Kooijman is projectleider van het Jan de Liefde Instituut, christelijk kenniscentrum over seksualiteit.

Over seks gesproken, door Bram Bakker, 176 blz., prijs € 17,50. Uitgeverij Podium, Amsterdam, 2012.